

Cyfrlo 21.
21. meje.

Womhaj Bóh!

Lětnik 26.
1916.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosok
Dušl daty,
Wotpošć ty.

Z njebjes mana
Njeh čl khmana
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew čel
F.

↳ Sserbske njedželske lopjeno. ↳

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihiczišcežerni w Budyschinje a je tam sa sčtwórtlětnu pschědplatu 40 pj. dostacž.

Kantate.

(San. 5, 28. 29.)

„Spěwajće temu Knjesej nowy khěrlusch, pschetož wón čini džiwj. Wón dobywa se swojej prawizu a se swojim swjatosok ramjenjom.“ Tak naš mjeno džěnsnišceje njedžele, tak naš čas napomina, w kotrymž stejimy. Haj, spěwacž chzemy, i wjekelej wutrobu spěwacž, so je tón Knjes stanył a so my khwalicž kměmy: Ja wěm, so Jezus žiwj je, čžescž jeho mjenu spěwajće. Tón rycžer i rowa postany, kmjercž, hrěch a helu pschewiny. Ale džiwjje, słowa swjatosok pišma na džěnsnišchu njedželu klincža tak khutnje. 98. psalm, i kotrehož je mjeno sa naschu njedželu wsate, so skónczi: wón budže semju budžicž i prawdosčzu a ludy i prawom. W džěnsnišchim scženju rjeknje tón Knjes wot teho Duchy, kotrehož chze pólacž, so budže wón swět schtrasowacž hrěcha, prawdosčze a žuda dla. A horkach naspomnjene městno Jana na 5. stawje ma i swojemu wopšchijecžu, i mało słowami wopšchane, ale wótrje dosč sa kóždeho, kotryž widžicž chze, žudny džěń. Kak i tym napominanje psches jene pschindže: spěwajće temu Knjesej nowy khěrlusch? Ale kak dha? Njesjewi nam ta myšl: Khrystuš, žudnik swěta, žyle woschěbitu krašnosč nascheho Knjesa, kotraž naš čžeri, temu čžescž dacž, kotremuž je Wótz móž dał, tež žud džeržecž, dokelž wón čžłowski žyn je? A i temu budže žudny džěń sa tych jenyh wschaj džěń, kotryž budže so palicž kaž pěz, sa tych druhich pak džěń wjekeła a sbóžneho sradowanja.

Duž sjednocžmy swoje myšle na to jene:

Čsudny džěń.

- Wopomimj 1. kak so wón w časju pschihotuje,
2. se klyščenjom hłóša Čžyna Božeho sčstupi,
3. pak hnadu, pak wěczne sčžisčjenje pschijecže.

1. Čštunda dže, sčštunda wulkeho džělenja a roščudženja w poslednim žudže. Pschihoty i nej so hižom nětk stanu. Historija swěta je žud swěta. Pschězo a pschězo sažo so domachpsytanja a žudy dopjelnuja na jenotliwych, na domach, na městach a ludach. Wschudžom my skutkowanje khostazeje ruki a sčplacžazeje prawdosčze widžimy. My pytjemj, kak horda myšl přjedy pada pschindže, kak dyrbi tón, kotryž druhemu jamu ryje, naposledk žam do njeje padnyčž, kak Bože klóncžko potajne njeskutki na swětlo pschijecže. My widžimy, kak Bože mlyny drje pomału, ale čžim dokladnišcho mlěja. Starschi, kotřiž žebi swoje džěczi hubjenje woczahnu, žebi žamym pruty sa swoje stare dny wjasaja. Čsurowi knježerjo dyrbja pschěd wječženjom swojich podčžisčženyh poddanom tšchepotacž. Wjele njeskutkow so psches ruku wyschnosčze khosta; druge hrěchi swoje khostanje žame w žebi khowaja, kaž wopilž, kotryž swoju strowosč podrjwa, kaž pschěčžinjer, kotryž žebje žameho wo kubo a samóženje pschijecže. A hdžez hrěschna žlužba žane widomne scžehwki

sa ſobu nječeſnje: kaſ ſapadnjenje do hubjenſtwa a khorofeže, do khuboby a haniby, tam wona jako ſchtrafu cźlowjekei njeměr a ſtyſknoſcź ſleho ſwėdomnja nacźini. Abo my wiďzimy, kaſ ludy, kotreſ wėcźne ſakonje prawdy a prawdoſcźe ſazpimaja, Boſe khoſtaze kudy ſhonja. Runje w naſchich dnjach wichoſ Boſich kudy pſcheſ ſwėt howri. A my chzemy ſo pſchi tym ſwėru teho hladacź, ſo njebychmy jenoſ w ſariſeiſkim ſmyſljenju na naſchich njeſcheczelow pokaſowali, kotſiſ nėt kźnėja, ſchtoſ ſu wuſywali — my jara derje wėmy, ſo mamy teſ my wſchitku pſchicźinu, proſtwnu profety do ſwojeho erta wſacź: Knjeſe, my pſched tobu leſimy niſ na ſwoju prawdoſcź, ale na twoju wulku ſmilnoſcź. Knjeſowa dobrota je, ſo ſ nami kónſ njeje a jeha ſmilnoſcź nima žaneho kónſa.

A ſ tajkimi ſwonkownymi kudy je ſnutkowne dźełenje ſjednocźene. Tón Knjeſ w ſtawje, ſ kotrehoſ je naſch text wſaty, rjeſnje: Schtoſ do mnie wėri, tón njebudſe kudy, ſchtoſ paſ njewėri, tón je hiſom kudy. Na Khrystuſu ſo ſjewi, kajteho ducha dźełczo nėchto je. Kohoſ cźiſta, poboſna myſl cźėri, tón ſo k temu Knjeſej cźahnycź da a njebudſe kudy. Schtoſ paſ na ſemi wiſy, hordoſcź we wutrobje noſy, hrėchei ſluſi, tón Knjeſowu poſkicźenu ruku ſazpima a ſebi ſamemu ſ tym ſa kudy wupraji.

Ja ſlyſchu prajicź: Wjele pſchėdźenjow a njeſkutkow w tutym ſimjenju bjeſ ſchtraſy woſtanje; ſadny kudy niſ nje kudy; ſlóncźko je na ſwėtko njeſchinye. Wjeſbóſni ludzo woſtanu ſtrowi a ſu wjeſełeje myſle; wot wobſkorſowazeho ſwėdomnja, kotreſ jim ſpanje rubi, woni niſo njeſpntnu. Njeprawi ſu ſboſowni, prawi dyrba ſwój pucź pod ſchizom hič; njewina ſo pſchepoſnawa, prawi ſo ſ nohomaj tepta.

Wėſeje: ſaplacźenje, kotreſ pſcheſ tutón czaſ dźe, njeje doſonjane a doſpolne. We ſwojim czaſu dyrbi ſlóncźne wotrachnowanje ſaſtupicź, hdźeſ ſo potajne na ſwėtko ſečehnje, dźeł dyrbi naſtacź, hdźeſ ſo kóſdemu po jeha ſaſluſbje placźi. A to je tón kudy dźeł, ſadny ſemſki dźeł wot 24 hodźin — nė, my ſ tutym mjenom wſchitke te mőzne podawki ſwopſchimnjemy, ſ kotrymiſ hiſtorija ſwėta ſwoje wobſamkjenje namała.

2. Naſtacź paſ budſe tamón dźeł ſ tym, ſo wſchitzy, kiſ w rowach ſu, budſa ſlyſhecź hłóſ Ssyna Boſeho. Cźichi a pſcheczelny jako hłóſ dobrego paſtyrja, kotryſ ſwoje wozzy woła, je wón nėhdy klicźał. Ale potom budſe wón ſlyſhecź mőzny a majeſtekiſki, jako hłóſ kudy niſa na ſimych a morwyh.

Kajka huada ſrjedſa w kudy! Kotryſ naſch pſcheczel a bratr bėſche; kotryſ je cźėpił kaſ my a tehodla wė, kaſ temu wołoko wutrobje je, kiſ placze; kotryſ je ſpytany runje jako my a tehodla tym pomhacź mőze, kotſiſ teſ ſpytani budſa; kotryſ je wumrjeł runje jako my, ale tola teſ ſa naſ a nėt na Boſej prawizy ſedſi a naſ ſaſtupuje; kotryſ je horjeſtanył a mőz ma, teſ naſ ſbudſicź: teho hłóſ budſemy my ſlyſhecź. S kajkim ſmilenjow budſe ſo wón po nami horjebracź!

A tola teſ kajka kħutnoſcź Boſeje prawdoſcźe! Wón, kotryſ Boſu wolu pſchipoſwėda a je ſam zyly ſakon Boſi dźerſał, kotryſ je ſo cźlowjekeam ſjewił jako Ssyna Boſeho a je na ſwoju paſchonu wėcźne ſboſe abo wėcźne ſacźiſnjenje ſwjaſał, po tym hacź cźlowjekejo jeha we wėrje ſaſchimnu abo jeha ſacźiſnu — teho hłóſ budſe klicźecź. Kajke ſałoſtne wotucźenje ſa wſchitkich njepokutnyh a nje-

ſmilnyh a njepoſluſchnyh, ſa wſchitkich, kotſiſ ſu jeha hłóſ ſazpimawali a jeha krej ſ nohomaj teptali! Njebudſa woni pſchitrycze ſwojeho rowa ſe ſwojimaj rukomaj twjeſdźe dźerſecź chzycź, jenoſ ſo njebychmy pſched płoſimjenjowej woczi ſwojeho kudy niſa ſtupicź trjebali? Wodarmo ſo prózuja! Wſchitzy, kotſiſ w rowach ſu, budſa hłóſ Boſeho Ssyna ſlyſhecź a wſchitzy pónđſa ſ rowow won, ſėſchtojo a poddanjo, bohaczi a kħudzi, ſchėdźimzy a dźełczi, pſchetoſ žane hladanje na paſchonu njeje pſched Bohom. A hdy by ty ſebi kſchidła raſchich ſerjow wſał, ſo by cźekał k najdaſchemu morju — pſched wocźkom teho kudy niſa ſo niſto njeſchowa, pſched poſlednim wuſkodom Boſim niſto nječełnje.

3. A kajki budſe Boſi wuſud ſa tebe! Kotry budſe twój dołt: ſimjenje abo kudy? Wſchetoſ w tym wſchac tamne poſlednje dźełenje wobſteji: a pónđſa won, kiſ dobre cźinili ſu, k horjeſtawanju teho ſimjenja, kiſ paſ ſle cźinili ſu, k horjeſtawanju teho kudy. Teſ czi, kiſ ſle cźinili ſu, budſa ſimwi, njebudſa ſanicźeni, kaſ nėkotſi mėnja, pſchetoſ Wóh ſam ſwoju podobnoſcź nje-mőze ſanicźicź, njebudſa ſahubjeni, kaſ drje ſebi woni ſami ſadaja, dokełſ woneł jich ſwėdomnje haſnycź a cźerw jich wutrobje wumrjecź njecha, woni budſa k polnemu paſchonſkemu ſimjenju horjeſtanycź, ale ſo wė, k ſimjenju wėcźneje cźwile, k ſimjenju, kotreſ niſo druhe njeje hacź ſmjecź. Ale teſ czi, kotſiſ ſu dobre cźinili, budſa pſched kudy ſtaweni, to rėka, tón kudy niſa ſwėta budſe teſ nad nimi wuprajič, ſchto ſu woni w Boſimaj wocźomaj winoſczi; pſchetoſ wſchitzy dyrba ſo ſjewicź pſched kudy niſa ſtołom Khrystuſowym — ale tuto ſimjenje budſe ſa tych dobrnyh kraſne, budſe kudy, kotryſ ſadny kudy njeje.

Tomarſtwo ſ Bohom budſe dźeł tych jemyh, ſaſtorcźenje wot Boha dźeł tych drubich. W tomarſtwe ſ Bohom ſo jich niſo ſle wjaſy dołknycź njebudſe; pſchetoſ Wóh budſe ſetrecź wſchitke ſyly ſ naſchich wocźow, a žana ſrudoba, žane wołanje, žana bolocź, žana ſmjecź wjaſy njebudſe, pſchetoſ prėnje je ſaſchło. Runje namopał pał pola tych, kotſiſ ſu wot Boha ſacźiſnjeni, ſrudoba a wołanje a bolocź woſtanu. Wſchetoſ mjėſ tym, ſo ſo žana ſemſka ſałoſcź njebeſkich wyſokocźow noweho Ziona njedótka, dħa je pola tych ſatamanyh lute ſałoſcźenje a luta ſkórſba, ſo je ſimjenje ſhubjene a ſbóſnoſcź pſchėhrata, luta ſtyſknoſcź ſwėdomnja a cźwila duſche. Schtoſ Pawoł w liſcze na Romſkich piſche, ſo potom dopjelni: Tyſchnoſcź a ſtyſknoſcź na wſchė duſche tych cźlowjekeow, kotſiſ ſle cźinja; kħwalba pał a czeſcź a mėr wſchitkim tym, kotſiſ ſcźėplimi w dobrnyh ſkutkach ſteja ſa wėcźnym ſimjenjom.

Potom je czaſ k ſwojemu kónſej pſchicħoł, wėcźnoſcź naſtawa, da-li Wóh, ſa naſ tamna wėcźnoſcź, wo kotreſ kħerluſch ſpėwa:

D wėcźnoſcź, ſłowo wjeſela,
D radoſcź, kotraſ wotſchewja,
D ſpocźatł bjeſ ſlóncźenja!
Ty ſwėrny Ebóſniło,
Hdyſ budſe ta noſ poſlednja
Mi tudy na ſwėcze,
Dħa wjedź mje ſ teho hubjenſtwa
A teſ wėcźnej ſbóſnoſczi.

Samjeł.

Naléczo.

Rjane naléczo se swojimi radoščemi je sašo pschischlo. Wschudže wono mlode, czerstwe, wješeke žiwjenje wobudža. Sašne błónzo hwěczi czoplišcho na womłodženu semju. Njebjo blyščczi so w módrnym schacze. Selenu draštu wobletaju so schtomu a posticzeju woschewjazu thłódk. Młódná trawa wubiwá na kuzu. Fijalka so wotewrja a roščerja swoju lubosnu wón. S kóždym ranjom so tyšazy kčenjom rošwijeju a wschědnje postroweju naš nowe kwětki. Ptaczata w lěsu, na polach a w sahrodach spěwaju swoje cžike spěwancžka a twarja šebi wumjelske hnežka. Wschu semju debi młódnoselene wodžecze, s kóždym dnjom so mlode wušnyw powyščuja a trawa bywa pschezo huščizšcha. Čžike jehnjo stacze na pastwoje, na horje a w dole, a pastyt piška šebi wješeke hrónčžo. Ratar wobdžekuje swoju rolu a ju se šymjenjom wobšywa. Se tež džeko czežke a próza wulka, dha šaczuwa so wón tola s tej nadžiju pošynjenty, so jemu žně bohate šapłaczenje pschinješku. Džeczi wopuschczuja stwy a hraju we thłódku schtomow a na pišanych kufach. Wone schczipaju kwětki, kotrež naléczo dawá, a wija wonješka sa lubeju staršcheju s wješelu.

Mikosčizny Bóh je nam rjane naléczo wobradžik, kotrež semju tak rjenje pschi, kwětki tak pišanje wobudža, njebjo s módrinu počahuje, pola do seleniny draščzi, schtomu s młódnym liščom krynje. D lubujmy swojeho mikosče-połneho Wótza w njebješach, kotryž je krašne naléczo s radoščzi čžłowjekow stworik! F.

Spoczatk lěcža.

S nowa je šesthadžak lěcžny cžab,
Horjaze błónzo nětk hrěje naš;
Lubosny schat debi rjane lěcžo,
Sraduj so teho, kaž hody džecžo.
Božohnuj Bóh nam lěcžny cžab!

Žitne so šahony smahuja,
Čžezki kłóš błónza blyščcž postłocža
Sradujmy so! Stwjelzo šrawi, šhnyje,
Njebješta mikosč wschěm blido krynje.
Božohnuj Bóh nam žnješki cžab!

Wješčny je na semju pohladak,
S dobrotu schczedrije naš kónowak;
Šhwalba a džak njech nětk s njebju cžehnje,
S dobom tež cžichomne pomodjenje:
Božohnuj nam Bóh swoj hnadny dar! F.

Wudžeržliwosč.

Kral, wjazny krocž pschemozny swojich njepscheczelow podležawšchi, špasche, po tym so bě stejščcžo njepscheczelskeho wójšta nawjedžik, w bróžni jeneho ratarja. Sašo nasajtra na swojim błomjanym lěhwje wotuczi, pytny pawka, kotryž na jenu hrijadu horje lěšesche. Wón padny dele, ščini pak hnydom druhi pošpyt, so by horje pschischlo. S wobžarowanjom kral widžesche, so pawk tež druhi krocž s teje šameje wyschiny wotpadže. Tež šeczi pošpyt so njeporadži. Tak pawk dwanacze krocž tošamo podarmo wospjetošasche. Šalle ššinaty pošpyt so radži, pawk wjeršč hrijady dozpi. Duž kral wuwoła: „Tónle šazpimany pschekapanž je mje wudžeržliwosč wučik; ja čžu po jeho pschikladže čžinicž! Njepodležach ja tež dwanacze krocž pschemozny swojich njepscheczelow? Na jenu bitwu šnawo hiščcže so moja njewotwišnosč škožuje.“ — A někotre dny na to bu tale nadžija se šlawnym dohycžom wobtwjerdžena. F.

Sakowidženje.

abo

čžerpjenja wjedu s Bohu.

Žiwjenje runa so móškej hódrije (rejži): najlěpscha kóž, najlěpsche wodženje njewjedže naš s dobremu kónzej, hdyž na njebju hwěšdu nimamy, kotraž by nam sa wodžektu škožika. Šnjeni Staël.

1.

Měšaz bezember lěta 18**, kotrež bě se šněhom jara wobdarjene, hotowasche so s wotendženju. Pošledni džek lěta bě šakwitak. Rašsche błónzo šhadžesche se špodžiwnej cžerwjenošču na jašnym raššim njebju a roščerjesche džiwnu šlěbrojašnosč na běku plachtu semje, kotraž bě na někotrych měštnach wjele kochow tołsta. Šedom móžesche wócžko tutu šybolatu blyščcžinu šnješč a jemu widženje šandže, hdyž błónzu napscheczimo hladašche. Šěš se swojimi jědlemi a šmrěkami, kotryž hewak cžornošeleny a cžmowy štejesche, bě pošny zošoroweje pschi, kaž hodowne schtomiki, a tuta běka pscha běšche tak czežka, so hašosy dele cžiščesche. Wschelaki bě napohlad, kotryž wschelake kěcžiny šhójnoweho wjetšeho lěša posticžowachu, tola kóždy běšche rjany a krašny. Šednore wotliščene liščowe schtomu dawachu běkej krajiny wschelakošč a wotmėnjenje, kotrež wócžko šwješeli. Džek přjedy běšche so šlónčžo popołdnju šhětro cžople na hašosy škožowako, a šněh, na nich wišazy, bu rošaty a nělotry do dyma abo parny pschewobrocženy. Wječžorna a nžna šyma pak bě je sašo dele šczischczaka a rošaty šněh bu s hašosam pschilěpjeny, tak so běchu schtomu s jašnej blyščcžatej škoru wudešjene, kotraž pschi najmješchim šatschajšnjenju tšchepotajo pikotasche s džiwnyš schczekotom. Dóšny so něčtó s šjom tutych wobškleščenyš hašosow, padachu šybolate křystalowe křuški na semju a namašachu šwój row w mjehkim šněš. Ššahesche-li pučžowak krašne božodžěščowe schtomiki, pošypachu jeho šchibawje s lohkej mucžku a pschikowachu jemu džak, so je jim czežu wotewšak. Někotre štejachu radšcho w přěšškej selenej naturškej draščce, kotryž bě jim njebješki Wótž s njedželstemu a s wschědnemu wodžecžu daš, hač w tej, kotraž jeno křótki cžab so blyščcžesche, pak lohko so miny, šahinu a so rošpada. Čžopka šlónčžna pruha, dujazny wětr, šlecžazy ptaczł, šchibašny čžłowjek roštorha jeho njedželšku draštu, šchtož so pola tamneje tak lohko njesta. To běchu mudri abo filosofojo lěša. Tola namašachu so w tutym raju tež tajžy, kotryž so šybolaty blyščcž lěpje špobowasche hač woprawdžity, jadriwy a trajazy, hačrunje bě tónšamy šachodny a njetrajazny. Šak wschelake a cžasto džiwne mėnjenja bychu wucho trječške, čžyčhny-li kěžbowacž a poškuchacž na rěč lěša, so byčhny šhonili, šchto šebi lěš w šymje powjeda, šchto šebi wosšewjuje na pošlednim dnju lěta.

Šěš, wo kotryž je tudy rěč, ležesche na horje, 400 kochow wyškofej. Šlódne štrónžy s poškozny křnjachu pola a kufi. Š wječžoru ležesche wješka, psches kotryž so šlěborna rěčžka cžehnjesche. Š ranju křjesche dlějšchu horu dołhi a ščěroki cžorny lěš. Šale hora wišasche s druhej runje tak wyškofej w hromadže, a wobej běšchtej špoczatk retowascha horinow. Ššchi štopje špomnjeneje hory s pošdnju ležesche wješ, kotraž mějesche něhdže sto šhěžow, w kotryž ššjedžišnje žyřej, šara, wučšelnja a rycžerške kubko s hrodom so wušnamjenjowachu, a napohlad žyřej wšy porješšachachu. Wschitko pošasowasche na to, so w tutej wšy ratarštwo a rjemješšnistwo kčžjetej a tyjetej, pschetož derjehicže so w žyřej wołšnosčzi tuteje wšy wušnamjenjowasche a pscheczelne woblicžo tutych šhěžow pschikowasche pučžowarjej lubošne witanje. Čžim bóle so tašama hordžesche, čžim ponižnišcho ležesche na

wjeczornym bohu hory wjeska Děžowz. Seje zhy napohlad potasowasche na to, so tudy jeno „mali ludžo“ bydlichu, kotryž mějachu wokoło swojich niskich domow a se kłomu křytnych křezow s wjetšcha sahrodka, ke kotrejž so něhdže kórz abo někotre pola pschisamknychu. Někotři mějachu jeno poł kórza, a drusy jeno hołu křezku. W lěcju ležejsche wjeska w krašnej wokolnošći a wuhlad na wokolnu krajinu běsche wulzy jara swjebelazy. Křezki běchu s wjetšcha wschitke wot sčtomow sakryte a ludžo běchu kóždy kuczil sahrodny derje sahadželi, wopomniwšchi to napominanje:

„Masch-li w sahrodze rum, dha plahuj šebi khwatajo sčtom. Šilnje jón wothladaj; najrjeišche myto či da!“

Woni běchu činili, t čzomuž spikowar knjes Steiger nuczi, hdyž praji:

„Staj šebi wopomniš, hdyž jeno městacžko t temu namafasch, a sčtom je rjeišchi wopomniš hacž stočp wot mjedze abo kamjenja. Wšchaf je wón snamjo wschitkich ludowych stawow. Wón wuczi, wón sežiwja, wón wobarnuje abo wobara, wón dawa wužitk, troschtuje, šakituje. Šeho křlódč je wofšchemjazy a šymu wotdžeržuje wot twojeho domu. Šdyž so seleni, kčžje a plody nješe, šaplaczi s džakom a se šwěrnoscju twoju próžu. A sčto tebe wuczi?!“

Njewusnamjenjesche so tež Děžowz psches šwoje rjane a wulke twarjenja, běsche tola w daljšej wokolnošći snata wjeska. Dwe žónskej běsčtej, kotrejž tutej šamej ponižnej wjeszy mjeno šhowsasčtej, kotrež bě daloko a ščěroko snate. Wobej wuwilowasčtej čłowštu pschiwěru t kamowužitnym wotpohladanjam, a to so wobemaj derje radži. Sena, kotraž běsche w młodych lětach šwój křlěb s lěnjoscju jědla a šebi jón psches proščerstwo nahromadžila, žiwjesche so na stare dny wot wěščeženja a šharyškadženja. Dofelž běsche pschi proščerstwje wjele ludži a jich wobštejenštwja, wofšebnosče, nješhmanosče a t. d. šnacž nawulka, a to we ščěrošim wofšrešju, njebe žana čžeža, hdyž jim wo šandžennyh čžafach a poděndženjach rěčesche, kotrež so wopravdže tak mějachu a nad čžimž so wopntowarjo wulzyšchnje džiwachu. Běsche paš wona šandženosč tak derje wotkryla, dyršjesche tež, kaž mēnjachu, do pschichodnyh čžafow pohladadž mōž. Mnošy wěrjachu do jeje wuprajenja a džeržachu jeje šłowo wysche hacž šamy ewangelion. Mudra došč paš wona bě, so šwoje šłowo štajnje tak škoži, so so to a tamne trječicž dyršjesche, dofelž dwojake wukladowanje wotpuščeži. Bě so to a tamne trječiko, namafachu so pschezo wjazny wěrjaznyh abo lěpje pschiwěrnnyh dušchow, kotrež šebi pschichodnosč, wschitkim šmjertnym šakrytu, wotkryč dacž čžychu. Na nježelškich dnjach pučowachu šyly młodych ludži s města a se wšow t tutej Sibylli 19. lěštotka. Wona běsche psches wšhelake křitkekrakle abo hofuspokus šwojemu masanemu wobydlenju waznišchi a potajnosny wuhot daka, a psches to so jeje pschipad powjetschesche. Šašlepjenje a potajništvo njeje tež hiščeže w něčžišchim lěštotku šwoju mōž šhubiko, hacžrunje so nasch čžaf šdželanj a wučženy pomjenuje. A tajzy, kotryž šebi w žyrtwi najwofšebnišche křuchi přědowanja njeměrkowachu, mōžachu šłowo wot šłowa s hšowny wo tym, ščtož běsche jim wěščežerka jako wazne pschipowjedala. Šacžrunje běchu woni we šwojej młodosčči šchpruch derje nawuknyli a špěwadž mōhli: „So njebudže mjes tobu namafany, kotryž by šwojeho šyna a džowku psches wohen wjedł, ani wěščežer, ani dnjom wušwoleč a t. d.“ (5. Mōšš. 18, 10—12), a we wučžbje nabožiny tajke pschiwěrne wěžy běchu šatamacž šlyšcheli, jěchachu tola ša tajšimi pschibohami a runachu so Šaulej pola kuskarnicze w Endorje.

We wěštyh čžafach, po dnjach, kotrež pschiwěrnj ša wazne džerža a na šony bōle hacž hewal kēžžbujja, mějesche wěščežeršiza, kotraž tež šony wukladowasche, žakosny pschipad. Na pschitkad běchu to dny po Šandrijju, Domaschu, po patoržizju a t. d., dofelž

w nozach tuteh dnjom ludžo wšhelake pschiwěrk čžerjachu. Tak so wokoš šchřesche a lijesche, šupnicžki so mjetachu, plōt so šchafšesche, pod wofkami šušodow so poščuchasche a t. d. Šotom čžyšche kōždy najajtra wukladowanje šwojich čžinkow mēčž a pschindže tehodla t tutej kuskarniczi w nowym Endorje.

We wšy rěfachu jej „čžorna Šana“ a kōždy so jeje bojesche, dofelž jeje šy jasyt jara husto njeměr a šwadu mjes šušodami šhetowa.

Najbōle paš mějesche najbližšcha šušodžina wot njeje čžerpicž. Š jenosšofšnej křezki „čžorneje Šany“ bě pschibocžny pschitwarč, w kotrymž běsche štwicžka s šjomi wofnjesčkami a w kotrejž někotre lěta šem wudowa Šahrodnikowa s džowcžicžku bydlesche.

(Šchichodnje dale.)

Aleja.

We pschinosčči šteja
Wšchě šahony šaf;
Budž šhwalena meja
A rjeišchi twōj čžaf!

Šak pošna šy hudžby
Šches hona a haj,
Šak minu so šrudžby
A wotšhori kraj!

Šōj, žohnuj a pschethodž
Doč, hory a křjo,
A wot tudy nješhodž,
Šacž šacžewa wšcho.

Šy šachodnosč, takle
Šak wupšchena,
Ščto krašnišche šakle
Šaj nješješti ma!

H. Z.

Wšhelake s bliska a s daloka.

* Daloko je snate to mjeno Bodelšwingh. Wón běsche muž, kotryž je šwoje žiwjenje šastajil w došhim a nješprōžnym džele, so by druhim lubošč a šmilnosč wopotajal. Šōždy, kž něščto wo škutkowazej lubošči ewangelskeje žyrtwje wē, šnaje tež jeho mjeno a měšto jeho škutkowanja „Bethel pola Bielefelda“ Nětko nješe mjeno Bodelšwingh tež němška woješka kōžž, drje jeho Majestosče najrjeišcha kōžž. W našymje 1913 so s Bethela woržlowa kōžž, kotraž so hodži rōšno bracž, na Šiwu-jěšor w němškej narašškej Afrizy poškla, so by tamnišchim mišionaram pschi jich mišionškich wopytach pschi jěšorje škužika. Š čžesčči Bodelšwingha došta jeho mjeno. 1914 tam pschindže, ale wot teho čžafa ničžo wjazny wo nej šlyšhecž njebešche. Duž powjedžichu w dezembri 1914 telegramy s němškeje narašškej Afriki: „Na Šiwu-jěšorje šchžujuje motorowa kōžž.“ 9. oktobra: „Motorowa kōžž pod wyschšchim leutnantom Wunderlichom wša po wožowanju belgišku kōžž. 2 Belgiškej, wjazori Šuropišzy a čžornuchi buchju šajecži. Tu žaneho šchodowanja.“ Šunje w prawym čžafu běsche ta mała kōžž t škužbje wōtžneho kraja hotowa. Šej je so šeschlo, kaž mišionaram šamym, kž nětko w brōnjach šteja. Ša škutkowanje mēra je do Afriki pschisčka, nětko ma wōjnške džēko. Šōdla šmē paš tež šwojemu přēnjemu nadawkej škužicž.

Zamolwity redaktor: J. Gólč.

Čiščer a nakladnik M. Smoleč.